

<https://doi.org/10.31891/2307-5740-2024-336-84>

УДК 339.9

ЗАГОРОДНЯ Альона

Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»

<https://orcid.org/0000-0003-2741-1953>

e-mail: akinterdep@ukr.net

МІЖНАРОДНІ ОРГАНІЗАЦІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ

У статті досліджено генезис та розвиток світової економіки, її етапи становлення та роль міжнародних організацій у цьому процесі. Проаналізовано взаємозв'язок між формуванням світового господарства, виробничими відносинами та міжнародною співпрацею. Особливу увагу приділено ключовим історичним етапам розвитку світової економіки: від епохи географічних відкриттів до сучасного періоду глобального ринку. Розглянуто діяльність основних міжнародних організацій, таких як ООН, МВФ, ЮНКТАД, СОТ, їхню роль у стабілізації економіки, підтримці держав під час криз і сприянні глобальній економічній інтеграції.

Висвітлено ключові події, що сприяли розвитку міжнародних організацій, починаючи з ХІХ століття, зокрема появу міжнародних конференцій, комітетів і перших міжурядових організацій. Особливу увагу приділено змінам у міжнародних економічних відносинах після Другої світової війни, а також впливу глобалізації та інтеграційних процесів на формування сучасного механізму управління світовою економікою.

У статті також підкреслено, що міжнародні організації стали важливими інструментами врегулювання конфліктів, розробки та впровадження міжнародних стандартів у торгівлі, захисту прав людини та навколишнього середовища. Під час аналізу механізмів регулювання міжнародних економічних відносин акцентується на необхідності їхньої модернізації для протидії сучасним глобальним викликам, включаючи економічну нерівність, кліматичні зміни та безпеку.

Наголошено на тому, що міжнародні організації стали важливим інструментом регулювання світової економіки, сприяючи вирішенню глобальних проблем, координації економічної політики та розвитку міжнародної торгівлі. Перспективи подальших досліджень зосереджено на вдосконаленні механізмів регулювання світової економіки у контексті сучасних глобальних викликів.

Здійснено комплексний аналіз становлення та розвитку світової економіки в контексті її взаємодії з міжнародними організаціями. Розкрито роль міжнародної співпраці у формуванні сучасної моделі економічних відносин, яка пройшла декілька етапів: від регіональних зв'язків до глобальної інтеграції.

Ключові слова: світова економіка, міжнародні організації, міжнародні економічні організації, глобалізація, інтеграція, міжнародна співпраця, економічний розвиток, глобальний ринок, міжнародні відносини, міжнародна торгівля.

ZAHORODNIA Alona

Open International University of Human Development "Ukraine"

INTERNATIONAL ORGANIZATIONS AS A TOOL FOR THE DEVELOPMENT OF THE WORLD ECONOMY

The article explores the genesis and development of the world economy, its stages of formation and the role of international organizations in this process. The interrelationships between the formations of the light dominion, the regional capitals and the international scientific tradition have been analyzed. Particular respect is given to the key historical stages in the development of the world economy: from the era of geographical innovations to the current period of the global market. The activities of the main international organizations, such as the UN, IMF, UNCTAD, WTO, are examined, their role in stabilizing the economy, supporting powers in times of crisis and global conflict economical integration.

The key concepts that underpinned the development of international organizations since the XIX'th century, with the emergence of international conferences, committees and the first inter-governmental organizations, have been identified. Particular respect is given to the changes in international economic sectors after the Second World War, as well as the influx of globalization and integration processes into the formation of the current mechanism management of the light economy.

The statistics also emphasize that international organizations have become important instruments for conflict regulation, development and promotion of international standards in trade, protection of human rights and other middle. During the analysis of the mechanisms for regulating international economic transport, the emphasis is placed on the need for modernization to counter current global pressures, including economic unevenness, climate change and safety.

It is agreed that international organizations have become an important tool for regulating the world economy, dealing with the most pressing global problems, coordinating economic policy and developing international trade. The prospects for further research focus on the detailed mechanisms of regulation of the world economy in the context of current global crises.

A comprehensive analysis of the formation and development of the world economy in the context of interaction with international organizations has been carried out. The role of international cooperation in the newly formed model of economical containers has been revealed, as it has passed through several stages: from regional connections to global integration.

Key words: world economy, international organizations, international economic organizations, globalization, integration, international cooperation, economic development, global market, international relations, international trade.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

У сучасних умовах глобалізації та інтеграції світового господарства забезпечення стійкого економічного розвитку неможливе без активної участі держав у міжнародних відносинах. Світова економіка, яка пройшла тривалий історичний шлях становлення, є складною системою, що об'єднує різні

країни, міжнародні організації, корпорації та інші суб'єкти економічної діяльності. Однак ця система стикається з численними викликами, такими як економічні кризи, нерівність у розвитку країн, загрози економічній безпеці та необхідність адаптації до кліматичних змін.

Міжнародні організації відіграють ключову роль у стабілізації економічних відносин, підтримці розвитку країн, що розвиваються, вирішенні глобальних проблем та створенні умов для рівноправного економічного співробітництва. Проте механізми їхньої діяльності потребують удосконалення через постійно змінювані умови глобального ринку, цифрову трансформацію, посилення конкуренції та необхідність уніфікації правових норм.

Вирішення зазначених проблем є актуальним не лише з точки зору наукового аналізу, але й для забезпечення практичної ефективності функціонування міжнародних економічних інститутів, адаптації національних економік до глобальних викликів та зміцнення економічної стабільності. Таким чином, дослідження генезису світової економіки, ролі міжнародних організацій та механізмів їхньої взаємодії є надзвичайно важливим завданням як для наукової спільноти, так і для практичного втілення стратегій економічного розвитку.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Сучасні дослідники у своїх працях зосереджуються на впливі глобалізації на економіку країн, що розвиваються, а також на ролі міжнародних організацій у подоланні глобальних викликів. Необхідно зазначити, що провідні науковці у своїх дослідженнях висвітлюють актуальні питання розвитку світової економіки за допомогою міжнародних організацій, серед низки авторів виділимо наступних: І.Балута, Ю. Козак, В. Ксендзук, О. Кучик, К. Колісніченко, М. Палінчак, К. Солонінко.

Незважаючи на значний обсяг досліджень, потребують подальшого вивчення питання ефективності діяльності міжнародних організацій у розв'язанні глобальних економічних криз, забезпеченні сталого розвитку та адаптації до сучасних викликів.

ВИДІЛЕННЯ НЕВИРІШЕНИХ РАНІШЕ ЧАСТИН ЗАГАЛЬНОЇ ПРОБЛЕМИ, КОТРИМ ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ СТАТТЯ

Попри значний обсяг досліджень, присвячених розвитку світової економіки та діяльності міжнародних організацій, залишаються не вирішеними низка важливих аспектів. Зокрема, це стосується нерівномірного розподілу ресурсів та економічних вигод між країнами, адаптації міжнародних організацій до викликів цифрової трансформації та глобалізації, недостатньої інтеграції екологічних і соціальних факторів у їхню діяльність, а також недосконалості механізмів врегулювання економічних криз. Крім того, потребує уваги питання забезпечення економічної безпеки держав у контексті міжнародних відносин та зниження ризиків глобальних конфліктів.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Метою статті є дослідження генезису та етапів розвитку світової економіки, аналіз ролі міжнародних організацій у формуванні сучасної системи міжнародних економічних відносин, а також визначення шляхів вдосконалення їхньої діяльності з урахуванням викликів глобалізації.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

У сучасному світі розвиток держав без їхньої участі в міжнародних відносинах не можливий. Розвиток будь-якої цивілізації визначається рівнем розвитку продуктивних сил і виробничих відносин. Важливою умовою розвитку цивілізації є міжнародне співробітництво. Визначені питання повністю забезпечує світова економіка, яка зазнала кількох етапів у своєму розвитку, що представлені на рис. 1.

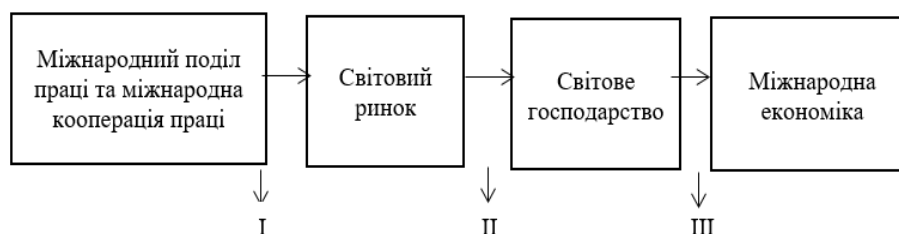

Рис. 1. Генезис розвитку міжнародної економіки

Джерело: складено автором на основі власних досліджень

Становлення світової економіки зародилося ще в епоху великих географічних відкриттів, коли створювалися певні умови переходу від регіональних економічних відносин до всесвітніх загальнопланетарного характеру. Вже з XV-XVI ст. світове господарство почало набувати нових форм: унаслідок географічних відкриттів відбулося прискорення розвитку міжнародної торгівлі, де особлива роль відводилася морському транспорту. Навіть сьогодні в середньому 80% перевезення вантажів на міжнародній арені відводиться морським шляхам сполучення [3].

У XVI ст. слідом за Середземним морем стала посилюватися роль Індійського та Атлантичного океанів у транспортуванні вантажів між колоніями. Розвиток морських перевезень має економічний внесок у розвиток міжнародних зв'язків, завдяки становленню морських сполучень було закладено підвалини загального міжнародного поділу праці. У період переходу від мануфактури до капіталізму внаслідок машинного перевороту у XVIII-XIX ст., з'явилися західноєвропейські країни-лідери з виробництва товарів промислового вжитку та готової продукції, тоді як інші держави у світі продовжували залишатися країнами, які забезпечували виробництво сировини та постачали аграрно-сировинні товари.

Період на межі XIX-XX ст. ознаменований індустріальним розвитком транспорту, набули поширення трансконтинентальні залізничні шляхи сполучення і трансокеанський пароплавний транспорт. Останнє вплинуло на концентрацію виробничих зв'язків і капіталу, внаслідок чого відбулося різке вивезення досить великого розміру капіталу з провідних країн світу [4].

Таким чином, якщо на початку свого розвитку світогосподарські відносини склалися лише у сфері обігу товарів, то зараз вони охоплюють і сферу виробництва. Так, раніше 50% інвестицій світового господарства спрямовували на розвиток сировинних галузей у країни, що розвиваються, пізніше - у розвиток інфраструктури країн з розвинутою економікою. Становлення світової економіки завершилося порівняно недавно - на початку XX ст., і перша її структура вирізнялася неоднорідністю. Поряд із державами монополістичного капіталізму до складу світового господарства входили і країни різного соціально-економічного рівня розвитку.

У вітчизняній літературі виокремлюють три етапи розвитку світової економіки XX ст., перш ніж вона була наділена своїми основними рисами [4].

Перший етап – 1920-1930 рр. – характеризувався затяжною економічною кризою внаслідок порушення зв'язків через Першу світову війну, а також перобки товарів у 1929-1933 рр. в капіталістичних країнах, перейнявши естафету від США. Наслідком зниження виробництва протягом трьох років і депресії стало зниження цін у сфері обігу. Однак це зниження цін у монополізованих галузях було не значним [13].

Другий етап – кінець 1940-1980-х рр. – визначається домінантним становищем США під час Другої світової війни, розпадом колоніальних імперій та утворенням низки країн, що розвиваються, посиленням впливу економічно розвинених країн (Саудівська Аравія, Гонконг, Тайвань, Кувейт, Сінгапур та ін.) [13].

З метою закріплення і стабілізації економіки на міжнародній арені виникли такі організації, як Міжнародний валютний фонд (МВФ), Організація економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР), Міжнародний банк реконструкції та розвитку (МБРР), Генеральна угода з тарифів і торгівлі (ГАТТ), за ініціативою і під егідою США, захищаючи інтереси найрозвиненіших країн у регулюванні міжнародних економічних інтересів. Створені Конференція ООН з торгівлі та розвитку (ЮНКТАД) і Організація ООН з промислового розвитку (ЮНІДО), вони функціонують з метою захисту інтересів країн, що розвиваються. У цей час з'являються громадські незалежні неурядові організації [12].

У 1950-1980 рр. набула розвитку група країн «великої сімки», до складу якої входять США, Японія, Велика Британія, Німеччина, Франція, Італія, Канада. Слідом за кризою в 1970-1980 рр., яка не справила особливого впливу на зовнішньоекономічні зв'язки, були створені Організація Об'єднаних Націй (ООН), Міжнародна організація праці (МОП), Міжнародне агентство з атомної енергії (МАГАТЕ) та ін. У цей період була зроблена спроба врегулювати гострі проблеми міжнародних економічних відносин силами країн-лідерів. Разом з тим, іде розвиток структур Світового банку, розширюючи функціональну діяльність МВФ. Силами домінуючих держав світу було подолано боргову кризу [8].

Третій етап – два останні десятиліття XX ст. – характеризується розпадом соціалістичної системи у східно-європейських країнах, створенням соціально-економічних структур, схожих за функціональними особливостями зі структурами західних країн та їхньою інтеграцією в міжнародні економічні зв'язки [14].

Таким чином, сучасний етап розвитку світової економіки представлений трансформацією міжнародних економічних відносин у всесвітній, міжнародний ринок, або у глобальний ринок. Однак, незважаючи на наявність безлічі міжнародних організацій, науковці та дослідники продовжують здійснювати пошук напрямів удосконалення механізму регулювання світової економіки.

Суб'єкти світового господарства – це економічні інтернаціональні угруповання, ТНК, міжнародні організації та держави [13].

І якщо провідною ланкою у світовому господарстві є держава, то міжнародні економічні організації виступають засобом реалізації єдності і спільності цілей для розвитку держав у пошуку передбачуваності міжнародних відносин, підвищення ступеня керованості міжнародними процесами, зниження ймовірності ризику поглиблення кризи, запобігання прямому зіткненню інтересів.

Перші проекти міжнародних організацій з'явилися ще в далекій античності і розроблялися політиками, юристами, філософами. Таких відомих авторів як Платон, У. Пені об'єднувала ідея створення таких організацій, саме для координації зусиль учасників цих структур у мирному розв'язанні ситуацій, організації боротьби за мирне врегулювання спорів і забезпечення міжнародної безпеки держав [1].

Перші витоки появи міжнародних організацій датуються епохою міжплемінних союзів у Стародавній Греції (додержавна епоха). У Середні віки Ганзейський союз і Німецький митний союз представляли собою прообраз сучасних міжнародних організацій. Але лише Вестфальський конгрес поклав

початок сучасній системі міжнародних відносин, в основі якого лежала концепція націоналізації держав. Важливу роль у розвитку міжнародних відносин відіграло зміцнення статусу державності, демократизації суспільства у Франції, США, де бурхливо протікав процес індустріалізації виробництва. Саме союз розвитку економіки, науки і техніки призвів до неминучої інтенсифікації міждержавних зв'язків, і це вимагало нової стратегії та дій, закріплених правом та нормативно-правовими документами. Держави прагнули до створення таких організаційно-правових структур, в умовах яких вони б мали можливість взаємодіяти одна з одною як партнери, учасники світової політики.

Перші міжнародні організації в сучасному розумінні з'явилися на світовій арені в XIX ст. в образі міжнародних конференцій, що були зумовлені розширенням міжнародної торгівлі та утворенням світового ринку. До їх числа належать такі: Центральна комісія із судноплавства на Рейні (1815 р.), Гаазька конференція з міжнародного приватного права (1893 р.), Міжнародне бюро мір і ваг (1875 р.) [9].

Для того періоду характерні були такі ознаки розвитку міжнародних конференцій:

- ✓ організації за статусом були міжурядовими;
- ✓ бурхливий розвиток конференцій – прообразів сучасних міжнародних організацій – датований періодом після закінчення Другої світової війни;
- ✓ тимчасовий характер скликання та вузькоспрямованість у діяльності організацій;
- ✓ відсутність міжнародного договору;
- ✓ замкненість системи, де проблемні питання розв'язували лише всередині, що дозволяло не виносити проблеми зовні тощо.

Для такого роду організацій характерною рисою їхнього існування було проведення міждержавної конференції, багатосторонній розвиток організацій і зміцнення діючих позицій на ринку. Характерною рисою перших міжнародних організацій були: кодифікація норм морського і дипломатичного права, проблеми глобального характеру. Однак рисою спорідненості міжнародних конференцій та організацій є міжнародно-правовий характер їхньої діяльності на основі певного виробленого механізму з можливості регулювання відносин учасників.

Альтернативою міжнародних організацій виступають міжнародні комісії та комітети, які зародилися значно пізніше за міжнародні конференції. Це досить простий вид організації з вузькою спрямованістю – забезпечення судноплавства та рибальства, але зі зручною організаційно-правовою формою співпраці.

Історично відомо кілька шляхів створення перших міжнародних організацій. Перший шлях – створення на основі постанови всесвітньої конференції, органу міжнародної організації або домовленості між державами. Це створення комісій і комітетів із застосуванням міжнародного договору. Прикладом є Дунайська комісія, ця комісія наділена правами юридичної особи, а її майно, архіви недоторканні. У її власності – прапор, печатка [7].

Другий шлях створення, з одного боку, являє собою відмінну ознаку комісій і комітетів від організацій, з іншого – переважний спосіб створення. Такі комісії мають певний механізм управління. І, маючи особливості, співвідносяться з міжнародними організаціями. Проте правосуб'єктність притаманна лише незначній кількості органів [7].

Таким чином, міжнародні конференції, міжнародні комісії та комітети, являючи собою відокремлені міжнародні органи, були попередниками міжнародних організацій.

Нині розвиток будь-якої держави неприпустимий без участі в міжнародних організаціях, що охоплюють різні сфери суспільного життя. Найважливішим є те, що відбувається процес об'єднання в економічному, політичному, культурному житті держав-членів міжнародних організацій, а отже, протікає процес інституціоналізації міжнародних відносин [5].

Генезис становлення і розвитку міжнародних організацій включає в себе чотири етапи.

Перший етап охоплює інтервал із середини XIX століття до початку Першої світової війни. На цьому етапі більшого розвитку набули міжнародні адміністративні союзи, пов'язані з розвитком науки і техніки, з метою регулювання вузьких галузей міжнародних відносин (транспорт, зв'язок тощо). До передумов, що сприяють виникненню такого роду міжнародних міжурядових організацій, належать такі: поява всесвітнього економічного ринку; розвиток міжнародного транспорту, засобів міжнародного зв'язку, розширення зовнішньоторговельних відносин; посилення ролі міжнародного права. Найбільш значущими в означений період були: Міжнародний союз для вимірювання землі (1864 р.), Міжнародний союз охорони промислової власності (1883 р.), Міжнародний комітет мір і ваг (1875 р.) та ін. Перша у світі міжнародна регіональна організація загальної компетенції виникла в 1890 р. – Організація Американських Держав. У цей час зароджуються перші міжнародні неурядові організації – Міжнародний комітет Червоного Хреста (1863 р.). Відповідно до початку Першої світової війни функціонувало 212 організацій, з них 20 – міжурядових [13].

Зокрема, у досліджуваній період часу міжурядові та неурядові організації не характеризувалися як суб'єкти міжнародного права, а були учасниками міжнародних відносин.

Початок другого етапу датується створенням Ліги Націй (1919 р.) – це перша міжнародна універсальна організація загальної компетенції. У ній уперше втілили в життя принцип рівності; практику мирного способу розв'язання спорів; обмеження і заборони застосування сили в міжнародних відносинах;

створення першого міжнародного судового органу загальної юрисдикції (Постійна палата Міжнародного суду); об'єднання універсальних організацій спеціальної компетенції [10]. Перед початком Другої світової війни діяло вже 618 міжнародних організацій, з них – 48 міжурядових. Проте всі перераховані організації, створені на цьому етапі, не мали правосуб'єктності [11].

На третьому етапі відбувався бурхливий процес зародження і розвитку міжнародних організацій правосуб'єктності. Першою універсальною міжнародною організацією цього етапу стало створення ООН. Однак цей етап знаменується і створенням якісно нових видів міжнародних міждержавних відносин (ММПО) – Рада Європи, ГАТТ/СОР. Сучасна система ООН така, що включає в себе 46 універсальних міжнародних організацій. З'явилися і спеціалізовані універсальні організації, що не входять до системи ООН і діють у великих регіонах світу: Організація Американських Держав, Організація Ісламського співробітництва, Ліга арабських держав, Організація з безпеки і співробітництва в Європі [2].

З'явилася необхідність у збільшенні кількості неурядових міжнародних організацій у контролі за дотриманням норм міжнародного права.

Четвертий етап характеризується розпадом мережі соціалістичних міжнародних організацій – Рада економічної взаємодопомоги (РЕВ) і Організація Варшавського договору (ОВС). Розпад самого СРСР є ключовим в історії, оскільки саме з цього моменту міжнародні відносини трансформуються, розширюються сфери діяльності СОР і ЄС на учасників, які знову вступили.

Важливим аспектом четвертого етапу стала унікальна міжнародна організація – Європейський банк реконструкції та розвитку (ЄБРР), метою створення якого є полегшення переходу до ринкової економіки, розвиток приватної та підприємницької ініціативи. За умовами Статуту ЄБРР понад 60% ресурсів Банку має бути спрямовано на розвиток приватного сектору економіки в країнах Центральної та Східної Європи. Як і будь-який інший банк, ЄБРР має свої історично сформовані принципи функціонування – принцип демократії, плюралізму тощо, а операційна діяльність здійснюється за рахунок основних ресурсів Банку та 11 спеціальних фондів. Важливе місце у своїй діяльності Банк відводить захисту довкілля, забезпеченню ядерної безпеки – сприяння вирішенню проблем глобального характеру. Станом на сьогодні Банк є великим інвестором [6].

Загалом у світовій економіці набули розвитку кілька тисяч міжнародних організацій, що відрізняються між собою за видами, за кількістю учасників, цілями тощо.

ВИСНОВКИ З ДАНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Отже, аналіз розвитку світової економіки і ролі міжнародних організацій у ній показав, що становлення і функціонування світового господарства та міжнародних відносин має тісний зв'язок, в основі якого лежить сам суб'єкт світової економіки – держава з її внутрішніми виробничими резервами, що зумовлюють рівень політичного, соціально-економічного, культурного та іншого виду розвитку.

Міжнародні економічні організації відіграли значну роль у розвитку держав на світовій арені. Створення міжнародних організацій було зумовлено розвитком міжнародних ринкових відносин і формуванням світового ринку.

Міжнародні організації надавали допомогу та підтримку державам у період кризи, воєнний та повоєнний час, коли світове господарство виявлялося розбалансованим. Завдяки затвердженому механізму координації та управління, узгодження спірних питань і шляхів вирішення виходу з кризи міжнародні організації сприяли фінансовому росту країн-учасниць. Ці організації функціонували на основі вироблених принципів: співробітництво, відкритість економіки, свобода торгівлі тощо.

Міжнародні організації на світовій арені відіграли велику роль у розвитку держав у період Великої депресії, Другої світової війни. Загостривши увагу на розв'язанні проблем на національному рівні, посилюючи перешкоди виходу на світовий ринок, країни відчували глибоку економічну кризу з безробіттям, яке посилювалося, з бідністю, яка збільшувалася, загостренням націоналізму, поглибленням антагонізму. Усе це призвело до різкого скорочення обсягів світової торгівлі.

Саме після Другої світової війни набув небувалого розмаху процес створення міжнародних організацій, що захищають інтереси як окремих держав, так і всієї світової економіки в цілому. Економічними передумовами збільшення їхнього числа стали розвиток міжнародної торгівлі як товарами чи послугами, так і технологією, рух капіталу, міграції робочої сили та іншого роду взаємодії країн. Випереджальний прогрес техніки зміцнював значення і роль міжнародних організацій і сприяв розширенню організаційно-правових форм співпраці на світовій арені. Нині як основні форми міжнародних економічних відносин виділяють міжнародну торгівлю, міжнародний рух капіталів, міжнародну міграцію робочої сили, міжнародний обмін науково-технічною інформацією і технологіями, міжнародні валютно-фінансові відносини.

Міжнародні організації мають свої особливості та мають різні форми і види: організація, фонд, банк, союз, агентство, але на статус це не впливає, оскільки мета їхнього створення – розв'язання проблем загальносвітового значення, виконання регулюючої функції у світовій економіці. Унаслідок того, що сучасний етап розвитку світової економіки характеризується глобалізацією та загальною інтеграцією

економічних зв'язків серед держав, дуже особливе місце і значення відводиться саме міжнародним економічним організаціям.

Література

1. Levitt T. The globalization of markets. The McKinsey Quarterly, 1984. 20 p. URL: <http://www.vuw.ac.nz/~caplabtb/m302w07/levitt.pdf>
2. UN Charter in Ukraine. URL: https://unic.un.org/aroundworld/unics/common/documents/publications/uncharter/UN%20Charter_Ukrainian.pdf
3. The World Economic Forum: A Partner In Shaping History: The First 40 Years 1971-2010. World Economic Forum. Geneva. 2009. 280 p. URL: http://www3.weforum.org/docs/WEF_First40_Years_Book_2010.pdf
4. Архієреєв С.І., Волоснікова Н.М., Климова С.О. Міжнародна економіка і міжнародні економічні відносини: навчальний посібник / за ред. проф. Архієреєва С.І. Х.:НТУ«ХПІ», 2019. 234 с.
5. Балута І.В. Аналіз діяльності міжнародних неурядових організацій в умовах глобалізації. Актуальні проблеми державного управління. № 1. 2017. С. 106-112.
6. Палінчак М., Микуланинець Р., Пашенко Т. Проблеми інвестиційної діяльності МБПП та ЄБПП в Україні. Управління змінами та інновації, Вип. 7, 2023. С. 103-106. DOI: <https://doi.org/10.32782/CMI/2023-7-15>
7. Козак Ю.Г. Міжнародні організації. К.: Центр навчальної літератури, 2007. 440 с.
8. Ксендзук В. Міжнародні торговельні організації та їх роль в розвитку зовнішньої політики України в умовах воєнного стану. Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії. № 3 (17). 2023. С.331-338.
9. Кучик О. Еволюція поняття міжнародної організації: теоретико-методологічний аспект. Вісник Львівського ун-ту. Серія міжнародні відносини. 2012. Вип. 30. С. 24 – 32.
10. Колісниченко К. С. Досвід міжнародного співробітництва та міжнародноправового регулювання економічних питань в рамках Ліги Націй. Вісник Академії адвокатури України. № 3 (19). 2010. С. 162–169.
11. Колісниченко К. С. Особливості мандатної системи Ліги Націй в умовах універсального міжнародного правопорядку у період між двома світовими війнами. Держава і право. К. : Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. Вип. 48. , 2010. С. 578–583.
12. Колісниченко К. С. Міжнародно-правові передумови оформлення універсального правопорядку на Версальській конференції 1919 р. Світова фінансово-економічна криза: стратегії протидії та мінімізації наслідків: збірник матеріалів конференції. XII Міжнар. науково-практичної конф. 29 травня 2009 р. К.: УДУФМТ, 2009. С. 376–378.
13. Нікітіна М. Г. Світове господарство і міжнародні економічні відносини: просторові аспекти розвитку: навч. посіб. К.: Центр навч. літ-ри, 2004. 192 с.
14. Солонінко К. С. Міжнародна економіка: навч. посіб.К.: Кондор, 2008. 382 с.

References

1. Levitt, T. (1984) The globalization of markets. The McKinsey Quarterly. 20 p. Retrieved from: <http://www.vuw.ac.nz/~caplabtb/m302w07/levitt.pdf>.
2. UN Charter in Ukraine. Retrieved from: https://unic.un.org/aroundworld/unics/common/documents/publications/uncharter/UN%20Charter_Ukrainian.pdf
3. The World Economic Forum: A Partner In Shaping History: The First 40 Years 1971-2010. World Economic Forum. Geneva. 2009. 280 p. Retrieved from: http://www3.weforum.org/docs/WEF_First40_Years_Book_2010.pdf.
4. Archiereev, S.I., Volosnikova, N.M., Klimova, S.O. (2019). International economy and international economic news: a basic guide / edited by. prof. Arkhιεreeva S.I. Kh.: NTU "KhPI", 234 p. [in Ukrainian].
5. Baluta, I.V. (2017). Analysis of the activities of international disorderly organizations in the minds of globalization. Current problems of government administration. No. 1. Pp. 106-112 [in Ukrainian].
6. Palinchak, M., Mikulanyets, R., Pashchenko, T. (2023). Problems of investment activity of the IBRD and the EBRD in Ukraine. Change and innovation management. No 7. Pp. 103-106. DOI: <https://doi.org/10.32782/CMI/2023-7-15> [in Ukrainian].
7. Kozak, Y.G. (2007). International organizations. Kyiv: Center for Educational Literature, 440 p. [in Ukrainian].
8. Ksendziuk, V. (2023). International trade organizations and their role in the development of Ukraine's foreign policy under martial law. International Relations, Public Communications and Regional Studies. No. 3 (17). Pp.331-338 [in Ukrainian].
9. Kuchyk, O. (2012). Evolution of the concept of international organization: theoretical and methodological aspect. Bulletin of Lviv University. Series of International Relations. Issue 30. Pp. 24 – 32 [in Ukrainian].
10. Kolichenko, K. S. (2010). Evidence of international trade unionism and international legal regulation of economic food within the framework of the League of Nations. Newsletter of the Academy of Advocacy of Ukraine. No. 3 (19). Pp. 162–169 [in Ukrainian].
11. Kolichenko, K. S. (2010). Peculiarities of the mandate system of the League of Nations in the minds of the universal international legal order during the period between the two world wars. Power and right. K.: Institute of Power and Law im. V. M. Koretsky NAS of Ukraine. No. 48. Pp. 578–583 [in Ukrainian].
12. Kolisnichenko, K. S. (2009). International legal changes in the formation of a universal legal order at the Versailles Conference of 1919. World financial and economic crisis: strategies for preventing and minimizing inheritance: collection of conference materials. XII Mizhnar. scientific and practical conference. May 29, 2009. K.: UDUFMT, Pp. 376–378 [in Ukrainian].
13. Nikitina, M. G. (2004). World supremacy and international economic developments: spatial aspects of development: beginning. book. K.: Center Head, 192 p. [in Ukrainian].
14. Soloninko, K. S. (2008). International economics: beginning. book. K.: Condor, 382 p. [in Ukrainian].